

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
ректор ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

 М. О. Кириченко
« 24 » 2021 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВІПРОБУВАННЯ**

З ОСНОВ ДЕРЖАВНИХ ПРАВ

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
з основ держави і права

рівень вищої освіти: другий «магістерський»
галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Укладачі:

професор кафедри
публічного управління і проектного менеджменту,
доктор наук з державного управління, професор

О.В. Алейнікова

завідувач кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
доктор наук з державного управління, доцент

Є. Г. Карташов

професор кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
доктор наук з державного управління, професор

Н. Г. Діденко

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Програма фахового вступного випробування	5
Рекомендована література	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового вступного випробування з основ економіки – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання на освітньому ступені/рівні бакалавра/ спеціаліста/магістра, з метою конкурсного відбору абітурієнтів на навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

Вступне випробування проводиться у терміни, передбачені Правилами прийому до ДЗВО УМО. На тестування вступник з'являється з паспортом. Випробування проходить у письмовій формі. Тривалість написання роботи – 60 хвилин..

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами вступних випробувань проводиться оцінка рівня фахових знань за такими критеріями (див. табл. 1).

Таблиця 1

Шкала критеріїв оцінювання

За шкалою Університету	Визначення	Характеристика відповідей абітурієнта
0 -120 балів	Незадовільний	Вступник не усвідомлює змісту питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Повна відсутність умінь міркувати. Обсяг розв'язаних тестів <50%. У абітурієнта відсутня просторова уява, необхідна для розв'язування тестів.
121-150 балів	Задовільний	Відповіді на питання тесту носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Вступник поверхово володіє умінь міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту питання у тесті. Обсяг розв'язаних тестів у межах 50-75%. Вступник погано володіє засобами відтворення .
151-190 балів	Достатній	У відповідях на питання тесту допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Вступник демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей. Обсяг правильно розв'язаних тестів >75%. Результат розв'язування тесту містить окремі неточності і незначні помилки.
191-200 балів	Високий	Вступник дає правильну відповідь на питання тесту. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу. Обсяг правильно розв'язаних тестів ≈ 100%.

Фахове вступне випробування для вступників на заочну форму навчання для здобуття ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» здійснюється у формі **письмового тестування**, яке триває **не більше 1 астрономічної години**.

Кожному вступнику надається **30 теоретичних питань** одного з варіантів. Відповідь на кожне тестове питання передбачає вибір **лише однієї правильної відповіді**.

Відповіді **не можуть містити виправлень**. Відповіді, що містять виправлення або декілька варіантів відповідей, у тому числі, якщо одна з них правильна, не зараховуються.

За результатами тестування виставляється оцінка, яка відповідає кількості набраних балів за 200-бальною шкалою.

Кількість тестів з правильною відповіддю	Бал
30	200
29	193
28	187
27	180
26	173
25	167
24	160
23	153
22	147
21	140
20	133
19	127
18	121

Максимально можлива кількість балів – **200**.

Мінімально допустима кількість балів, яка дозволяє скласти фахове вступне випробування - **121**.

Під час проведення тестування забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками, мобільними телефонами та іншими матеріалами. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Поняття, сутність і типологія держави.

Поняття та ознаки держави. Сутність та соціальне призначення держави. Причини та передумови походження держави. Теорії походження держави: їх основні положення та представники.

Державна влада: її поняття та елементи. Співвідношення держави й державної влади.

Суверенітет держави: його поняття, ознаки та нормативно-правова регламентація. Суверенітет держави, суверенітет народу, суверенітет нації: питання їх співвідношення та взаємодії.

Типологія держав: формаційний і цивілізаційний підходи до типології держав.

Тема 2. Форма держави та її функції

Форма державного правління: її поняття та види. Монархія як форма державного правління: її поняття, ознаки та види. Республіка як форма державного правління: її поняття, ознаки та види.

Загальна характеристика форми державного устрою. Унітарна держава: її поняття, ознаки та види. Федерация: її поняття, ознаки та види. Інші форми державного устрою.

Міжнародні об'єднання держав: їх поняття, види та загальна характеристика. Державно-правовий режим як елемент форми держави: його поняття та види.

Поняття та ознаки функцій держави. Форми й методи реалізації функцій держави. Механізм реалізації функцій держави: поняття такого механізму, його елементи та їх характеристика.

Тема 3. Механізм та апарат держави

Поняття, ознаки та елементи механізму держави. Принципи механізму держави: їх поняття, види, нормативно-правова регламентація.

Державний апарат: його поняття та структура. Співвідношення державного апарату та механізму держави. Органи держави як основний елемент механізму держави: їх поняття, ознаки й класифікація.

Поділ влади як принцип організації і діяльності державного апарату. Загальна характеристика органів законодавчої, виконавчої, судової влади та їх функції. Державна служба та її види. Державний службовець, посадова особа.

Тема 4. Демократична, соціальна, правова держава, громадянське суспільство

Поняття та ознаки демократичної держави. Форми та інститути демократії. Принципи демократії та її функції.

Правова держава: її поняття та ознаки. Верховенство права й правова держава: питання їх співвідношення та взаємодії.

Поняття та ознаки соціальної держави.

Поняття, ознаки та структура громадянського суспільства. Взаємодія громадянського суспільства й держави. Політичні партії в політичній системі суспільства: правове регулювання їх статусу та діяльності. Держава й громадські об'єднання.

Тема 5. Поняття та сутність права

Поняття права та його ознаки. Основні теорії виникнення права. Соціальні та правові норми. Характерні ознаки права. Сутність та соціальне призначення права. Функції права: їх поняття та загальна характеристика. Принципи права: їх поняття та види. Закон, економіка, політика та право: питання їх співвідношення та взаємодії.

Джерела (форми) права. Поняття та види джерел (форм) права. Співвідношення

форми та джерела права. Правовий звичай як джерело права. Правовий прецедент як джерело права: його поняття та ознаки.

Нормативно-правовий договір: його поняття та ознаки. Нормативно-правовий акт як джерело права: його поняття, ознаки та види. Закон як вид нормативно-правового акту: його поняття, ознаки та види. Підзаконні нормативно-правові акти: їх поняття, види. Правова доктрина: її поняття та особливості. Релігійно-правовий текст: його поняття, ознаки та особливості.

Тема 6. Норма права. Поняття та ознаки норм права

Співвідношення норми права з нормами моралі, корпоративними, релігійними, політичними нормами. Критерії класифікації та види норм права. Структура норми права: гіпотеза, диспозиція, санкція. Способи (прийоми) викладення елементів норм права в приписах статей нормативно-правових актів.

Тема 7. Система права та система законодавства. Правовідносини

Система права: її поняття, ознаки та структурні елементи. Публічне й приватне право. Загальна характеристика галузей та інститутів права.

Система законодавства: її поняття, ознаки та структура. Співвідношення системи права й системи законодавства. Співвідношення норм міжнародного й національного права.

Правовідносини: їх поняття, ознаки та класифікація. Структура правовідносин. Суб'єкти правовідносин: їх поняття та види. Правосуб'єктність: її поняття, елементи та їх характеристика.

Поняття і види об'єктів правовідносин. Юридичний факт: його поняття, ознаки та види. Фактичний (юридичний) склад правовідносин: його ознаки та види.

Тема 8. Юридична відповідальність. Законність та правопорядок

Юридична відповідальність: її поняття та ознаки. Принципи юридичної відповідальності. Мета та функції юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Підстави притягнення та звільнення від юридичної відповідальності.

Правопорушення: його поняття, ознаки та види. Юридичний склад правопорушення.

Законність: її поняття, ознаки та структура. Зміст законності. Принципи та гарантії законності.

Поняття, ознаки та функції правопорядку. Принципи та структура правопорядку. Право, законність, правопорядок: питання їх співвідношення та взаємодії.

Тема 9. Правосвідомість та правова культура

Правове виховання. Правосвідомість: її поняття, структура та функції. Види правосвідомості.

Правова культура: поняття, види, функції правової культури та шляхи її формування. Співвідношення правової культури з правовим нігілізмом та правовим ідеалізмом.

Правове виховання: його поняття, мета, завдання, принципи та функції. Механізм реалізації правового виховання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. Т.О. Коломієць. К.: Істина, 2015. 480 с.
2. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. (у редакції від 02 черв. 2016 р.) // Відом. Верхов. Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспитів / Ю.Г.Барабаш, Т.М.Слінько, Л.І.Летнянчин та ін. 3-тє вид., перероб. та доп. Х.: Право, 2016. 346 с.
4. Конституція України [Електронний ресурс] : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.] // Верховна Рада України
5. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Офіц. вісн. України. 2014. № 20. Ст. 619.
6. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII // Відом. Верхов. Ради України. 2016. № 4. Ст. 43
7. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України // Відом. Верхов. Ради України. 2001. № 33. Ст. 175. Із змінами та доповненнями.
8. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України // Відом. Верхов. Ради України. 2015. № 13. Ст. 87. Із змінами та доповненнями.
9. Про засади державної регіональної політики [Електронний ресурс] : Закон України // Відом. Верхов. Ради України. 2015. № 13. Ст. 90.
10. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI // Відом. Верхов. Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.
11. Право в державному управлінні : навч. посіб. / [С. Д. Дубенко, Т. П. Кудлай, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк]. Київ : НАДУ, 2016. 376 с.
12. Право в публічному управлінні: навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, В. І. Мельниченко, С. Д. Дубенко та ін. Київ: НАДУ, 2018. 240 с.
13. Скаун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. 4-тє вид., допов. і перероб. Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. 524 с.
14. Теорія держави і права: підручник / за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2015. 368 с.
15. Ющик О. І. Конституційні основи розвитку законодавства України : навч. посіб. Київ: Юридична думка, 2015. 155 с.